

ENKÖPINGS KOMMUN

Stadsarkitektkontoret

LÄNSSTYRELSEN UPPSALA
Planeringsavdelningen

Ink. 1976 -03 -30

11.082-667-76

Tillhör byggnadsnämnden i Enköping

beslut den 22/1 1976 § 22

betygas i tjänsten:

Hans-Olof von Feltgen

Tillhör kommunfullmäktiges i Enköping

beslut den 26/2 1976 § 30

betygas i tjänsten:

Olle Larsson
Skr.

BESKRIVNING

tillhörande förslag till ändring av
stadsplanen för södra delen av stads-
delen BERGVRETEN i ENKÖPING.

För området finns stadsplan, fastställd av länsstyrelsen den 25 maj 1973, vilket beslut vunnit laga kraft genom Kungl. Maj:ts resolution den 16 november 1973.

Enligt det förslag i en arkitekttävling om utformandet av nya bostadsområden inom bland annat Bergvretenområdet som vid avgörandet under hösten 1974 förordades av kommunfullmäktige till utförande kommer den fortsatta utbyggnaden inom området i huvudsak att bestå av småhus och markbostäder.

Efter arkitekttävlingens avgörande utarbetade stadsarkitektkontoret den 8 november 1974 daterad dispositionsplan för stadsdelarna Bergvreten, Husberg och Gånsta. Planen har av byggnadsnämnden antagits som riktmärke för kommande utbyggnad och enligt densamma skall området huvudsakligen planeras för småhusbebyggelse.

Såväl arkitekttävlingen som dispositionsplanen har varit föremål för omfattande kommunal behandling.

Planområdet är beläget inom Enköpings utbyggnadsområde åt öster och sydost. J.P. Johanssons gata begränsar området i väster och söder. I öster gränsar planområdet till Österleden.

I norr gränsar området dels till ett under senare år utbyggt villaområde, dels till det område "Norra Bergvreten", för vilket utarbetats ett stadsplaneförslag, som för närvarande är föremål för fastställelseprövning. I nordväst gränsar planförslaget till kvarteret Skiftnyckeln med AB Bahcos verkstäder och för vilket kvarter gäller stadsplan, fastställd av länsstyrelsen den 26 juni 1970.

För norra Husberg, beläget väster om J.P. Johanssons gata finnes även ett stadsplaneförslag som för närvarande är föremål för länsstyrelsens fastställelseprövning.

Planområdet utgöres till största delen av bergig skogsmark med på sina håll mycket kraftig kupering. I områdets centrala delar förekommer en del släta berghällar. Från höjdplatåns kanter i väster är utsikten vidsträckt.

Genom södra delen av området går en dalgång i öst-västlig riktning med övervägande åker- och ängsmark och även i östra delen av planområdet finnes en del sådan mark.

Större delen av området är obebyggt men i nordvästra delen av detsamma finnes ett tiotal äldre bostadshus med tillhörande ekonomibyggnader. I sydvästra delen av området finns även en del byggnader. I östra delen av planområdet finns en tämligen ny bostadsfastighet, vilken har inarbetats i planförslaget.

De enligt riksantikvarieämbetets fornlämningsregister till den ekonomiska kartan redovisade fornlämningarna nummer 14 och 15 i Enköping är belägna inom planområdet. Ämbetet, som under hand tagit del av planförslaget, har emellertid intet att erinra emot detsamma under förutsättning att fornlämningen nummer 14 undersöks och borttages på kommunens bekostnad innan exploatering sker, då den enligt planförslaget berörs direkt av planerad bebyggelse.

Fornlämning nummer 14 består av;

Hög, 13 m i diameter, 1,7 m hög. I ytan skörbränd sten. I mitten 3 oregelbundna gropar 1,2 - 2,6 m långa, 0,8 - 1,0 m breda och 0,1 - 0,4 m tjocka. Bevuxen med 1 gran och några buskar.

Kommunstyrelsen har vid sammanträde den 15 maj 1975 anslagit medel till undersökning och borttagning av fornminnet.

Fornlämning nummer 15 kommer däremot att bevaras och den är skyddad enligt lagen om fornminnen av den 12 juni 1942. Några markingrepp, planteringar eller dylikt får ej utföras på den eller i dess närhet.

Fornlämning nummer 15 består av;

Stensättning, rund, 14 m i diameter, fylld, 0,8 m hög. Fyllningen något övertorvad, av i allmänhet 0,3 - 0,5 m stora stenar. Stensättningen skadat genom utplockning. Bevuxen.

Marken, där bebyggelsekvarter utlagts, ägs av Enköpings kommun med undantag av Bergvreten 1:11, belägen öster om Bergvretsgatan och cirka 1 hektar stor. Förhandlingar mellan kommunen och ägaren till fastigheten om markförvärv pågår.

Områdets karaktäristiska egenskap är dess skogsbevuxna kuperade terräng. Grundidén till gestaltning av området har varit att förlägga bostadshusen i den skogsbevuxna kuperade terrängen på så sätt att de karaktäristiska skogsbrynen kan bevaras. Ett undantag utgör den sydöstra delen av området där viss bebyggelse förlagts i mera öppen terräng.

Gatunätet är utformat enligt RIGU 73 beträffande klassificering, linjeföring, sektionselement m.m.

Således är J.P. Johanssons gata klassad som sekundärled 2 (C 2) med en referenshastighet av 50 km/h t.o.m. Fårticksgatan. Delen mellan Fårticksgatan och Österleden är klassad som matargata. Gatan föreslås få en sektion av 16,0 meter inklusive slänter och diken. Den totala belägningsbredden blir 7,50 meter. Från J.P. Johanssons gata leds trafiken på angöringsgator till bostadskvarteren.

För området söder om J.P. Johanssons gata (Områdena C och D i dispositionsplanen) sker anslutning till gatan via två angoringsgator. Dessa båda anslutningar finns angivna på planförslaget.

Stadsplaneförslaget har utarbetats med hänsynstagande till riktlinjer i "Samhällsplanering och vägtrafikbuller" (Statens Planverk rapport 22). Härvid har framräknats immisionsgränser för den högsta rekommenderade effektivnivån i decibel (A) så att tillräckliga skyddszoner mellan trafikleder och byggnader erhållits.

Trafiken fram till bostadsområdet sker således via J.P. Johanssons gata. Den västligaste bostadsgruppen i planförslaget är förlagd utefter Bergvretsgatan. På ömse sidor om denna gata, som slutar som återvändsgata, har bostadskvarter grupperats. Stadsplaneförslaget har i detta avsnitt givits en flexibel utformning genom att det endera kan komma att rymma ett 20-tal villatomter eller ett 70-tal lägenheter i 2-vånings rad- eller hyreshus.

Den kollektiva trafiken avses framgå på J.P. Johanssons gata till en provisorisk vändplats. När området söder om gatan utbyggs skall denna trafik ledas genom bostadsområdena ner till Boglösavägen och sedan till stadens centrum.

Från Kantarellgatan som angöringsgata nås 2 bostadsgrupper. Den sydöstra av dessa grupper är utlagd dels i öppet landskap och dels i skogsmark och innehåller 27 villatomter inklusive befintligt bostadshus. Bostadsgruppen nordväst därom är utlagd i bergig skogsmark och tillsammans innehåller kvarteren här 26 tomtplatser för villor.

Samtliga angöringsgator har givits en total bredd av 9,0 meter och har utformats som återvändsgator. De korta entrégatorna utgående från Bergvretsgatan, Kantarellgatan och Svartriskagatan har givits en sektion av 6,0 meter.

De befintliga jordbruksfastigheterna inom Åkersberg öster om Österleden får en provisorisk tillfart mellan kvarteren Svartriskan och Säggriskan med anslutning till Svartriskagatan.

De olika husgrupperna knyts samman av gång- och cykelledsstråk. I huvudsak är sådana leder gående i öst-västlig riktning och nord-sydlig riktning. Vid korsningen J.P. Johanssons gata - Bergvretsgatan i anslutning till planerat skol- och handelsområde är en planskild alternativt en signalreglerad korsning planerad. Längs J.P. Johanssons gata löper en separat gång- och cykelväg med anslutning till det allmänna gång- och cykelvägssystemet inom Enköping. Befintliga vägar och stigar har i största möjliga utsträckning utnyttjats för gång- och cykellederna.

Vid korsningen J.P. Johanssons gata - Husbergsgatan finns redan en utbyggd planskild korsning för gång- och cykeltrafik.

Enligt särskilt beslut inom kommunen skall mopedtrafiken ej framgå på det allmänna gatunätet av sekundär- och matarledsklass. Därför skall den led som löper parallellt med J.P. Johanssons gata utbyggas för gång-, cykel- och mopedtrafik. En sådan led (GCM-led) kommer att utformas enligt riktlinjerna i RIGU-normerna.

De planerade gång- och cykelledernas sträckning framgår av illustrationskartan till stadsplaneförslaget.

I Södra delen av planområdet (kvarteret Kantarellen) och så gott som helt beläget på åkermark har ett cirka 32000 m² stort område utlagts för allmänt ändamål. Här avses uppföras en 2-parallellig låg- och mellanstadieskola, heltids- och deltidsförskola samt fritidslokaler. Största möjliga integrering av de olika komponenterna bör eftersträvas. Upptagningsområdet för institutionen bör vara hela området A-D i dispositionsplanen samt östra delen av stadsdelen Fanna. Den totala folkmängden i detta upptagningsområde kan uppskattas till 3000-3400 personer. Det permanenta skollokalbehovet för låg- och mellanstadiet torde kunna tillgodoses, om skolan enligt ovan göres 2-parallellig. En nackdel med den långa skolvägen för vissa elever speciellt från östra Fanna, bör vägas mot de obestridliga fördelarna av ett sammanförande av enheterna till ett och samma ställe. Eleverna kan dessutom till största delen nå skolan genom grönstråk på gång- och cykelleder. Inom kvarteret Kantarellen redovisas även en bollplan med måtten 105 x 65 meter och vidare bör i anslutning till skolan anläggas en asfaltbana som vintertid blir en isbana.

Norr om J.P.²Johanssons gata och väster om Bergvretsgatan har ett cirka 4400 m² stort område (kv. Flugsvampen) utlagts för kommersiellt ändamål. Här kan förläggas en mindre servicebutik eller liknande. Två områden för transformatorstationer har redovisats, nämligen ett område omedelbart norr om kvarteret Kantarellen och i anslutning till Bergvretsgatan samt ett sådant i östra delen av planområdet.

Inom planområdets nordvästra del på fastigheten Bergvreten 1:14 har en bollplan med måtten 40 x 70 meter illustrerats på planförslaget. Denna avses vintertid kunna spolas till isbana. En liknande plan har illustrerats i områdets östra del på åkermarken norr om den befintliga bostadsfastigheten.

Inom det tämligen glest exploaterade området och i direkt anslutning till bostadskvarteren finns goda möjligheter att anordna lekplatser på de områden som utlagts som grönområde i planen.

Bergvreten är så kuperat att det med mycket låga kostnader kan iordningställas backar för kälkåkning, barnskidåkning m.m. Dessa aktiviteter kan tillgodoses inom sådana områden, som i planen är utlagda som grönområde.

En motionsslinga bör planeras i området i enlighet med vad som redovisats i dispositionsplanen för Bergvreten, Husberg och Gånsta. Motionsslingan skall anslutas till det nya idrottshuset inom stadsdelen Korsängen.

Området tänkes bebyggt med huvudsakligen småhus. Men för att få ett mer varierat utbud och en omväxlande yttre miljö kan enligt vad som tidigare sagts bebyggelsen utefter Bergvretsgatan få en annan utformning.

De enskilda husens tomtytor föreslås relativt stora. På grund av den bergiga terrängen skulle i annat fall svårighet uppstå vid inplacering av husen på tomterna.

De planerade gatusträckningarna har utstakats och studerats i terrängen.

Tomtstorlekar, kvarters-, park- och gatumark, exploateringstal m.m. framgår av nedanstående stadsplanetal.

Under planarbetet har ingående samråd skett med gatu- och exploateringskontoren.

STADSPLANETAL

Total areal		ca 389.000 m ²
Kvartersmark totalt		99.350
därav Storkremlan	6.400 m ²	
Grönkremlan	1.500	
Gulkremlan	3.400	
Svartkremlan	3.250	
Vinkremlan	1.500	
Strävsoppen	5.500	
Aspsoppen	4.600	
Blåsoppen	4.300	
Skogsrisken	5.000	
Mandelrisken	5.000	
Eldsoppen	1.600	
Sandsoppen	3.750	
Lärksoppen	2.400	
Blodrisken	2.200	
Gulrisken	4.350	
Pepparrisken	2.400	
Svartrisken	3.200	
Skäggrisken	2.400	
Summa bostadskvarter	62.750 m ²	
Handelsområde	4.400 m ²	
Allmänt område	32.000	
Specialområde	200	
Gatumark		27.250 m ²
Parkmark		262.400
ALT 1		
<u>Illustrerat antal hus</u>		
Friliggande villor	71 st	
Bef. villa (kv. Svartrisken)	1	
<u>Antal rumsenheter</u>		
72 x 6,0 re/hus	432	
<u>Antal boende</u>		
432 x 0,7 bo/re	302 pers.	
<u>Bruttovåningsyta 25 m²/re</u>		
Friliggande villor	432 x 25	10.800
Garage och förråd	72 x 35	2.520
Handelsområde		450
Allmänt område (skola m.m.)		4.000
Specialområde		50
Totalt		17.820 m ² vy
Bruttoexploateringstal (hela planområdet)		0,05
Nettoexploateringstal (kvartersmark)		0,18

ALT 2

Illustrerat antal hus (lgh)

Friliggande villor	52 st
Befintlig villa (kv. Svartriskan)	1
Flerfamiljshus 2 vån	50
Rådhus 2 vån	20

Antal rumsenheter

53 x 6,0 re/lgh	318
50 x 4,0 re/lgh	200
20 x 5,5 re/lgh	110

Antal boende

628 x 0,7 bo/re	440
-----------------	-----

Bruttovåningsyta 25 m²/re

Friliggande villor	7.950
Garage och förråd 53 x 35	1.855
Flerfamiljshus inkl. garage	5.600
Rådhus 2 vån. inkl. garage	3.000
Handelsområde	450
Allmänt område (skola m.m.)	4.000
Specialområde	50
Totalt	22.900 m²vy

Bruttoexploateringsstal (hela planområdet)	0,06
Nettoexploateringsstal	0,23

Enköping i stadsarkitektkontoret den 10 oktober 1975.

Bo Björkman

Bo Björkman
Stadsarkitekt

Åke Nordström

Åke Nordström
Planingenjör

Att denna beskrivning varit utställd under tiden fr.o.m. den 8 december 1975 t.o.m. den 9 januari 1976 på stadsarkitektkontoret i Enköping betygas i tjänsten

Åke Nordström

Åke Nordström
Planingenjör

Tillhör länsstyrelsens i Uppsala län beslut 1976-07-30 betygar

Holmström Eriksson